

Безбар'єрність – це можливість для всіх користуватися різними послугами та отримувати всю необхідну інформацію без перешкод.

Безбар'єрність у громаді забезпечує комфорт та вищу якість життя для всіх мешканців, адже в той чи інший момент кожен та кожна може відчувати негативний вплив бар'єрів і стикатися з перешкодами.

Маломобільні групи населення — це не лише люди з інвалідністю, а усі люди, які відчувають труднощі при самостійному пересуванні, при одержанні послуги чи інформації, при орієнтуванні в просторі. Це і люди з тимчасовими порушеннями здоров'я, і вагітні жінки, і люди старшого віку, і люди з дитячими візками, валізами чи важкими пакетами, і навіть ті, хто відчуває втому наприкінці робочого дня.

Безбар'єрність в освіті передбачає рівні можливості та вільний доступ до освіти, включаючи освіту протягом життя, здобуття іншої професії, підвищення кваліфікації, опанування додаткових компетентностей. Інклюзивна модель освіти передбачає отримання освіти учнями або студентами з інвалідністю та учнями або студентами з особливими освітніми потребами, в умовах коли вони навчаються в загальному освітньому середовищі за місцем свого проживання.

Переваги інклюзивного навчання:

- ✓ Усуваються бар'єри в системі освіти та системі підтримки дітей з особливими потребами.
- ✓ Діти з особливими освітніми потребами отримують можливість нормальної соціалізації, розвитку своїх сильних сторін і талантів та подальшої інтеграції в суспільство.
- ✓ Створюється атмосфера спокійного прийняття відмінностей інших людей.

Доступність у сфері освіти забезпечується створенням безбар'єрного освітнього середовища та використанням допоміжних засобів і послуг для забезпечення рівних можливостей отримання освіти всіма здобувачами освіти. Прикладами підвищення інклюзивності в освіті є:

- ✓ врахування індивідуальних особливих освітніх потреб учнів, удосконалення кваліфікації педагогів,
- ✓ створення освітніх матеріалів в альтернативних форматах (шрифт Брайля, аудіозапис, електронний формат, збільшений друк тощо), надання додаткового часу для виконання завдань та складання іспитів тощо.

Важливо пам'ятати, що у центрі комунікації та у центрі уваги завжди має бути людина.

Принцип «спочатку людина» — це просте правило, яке звучить так: «Спочатку говоримо про людину, а вже потім про її ознаки». Тобто у фразах та висловах ми, першочергово, звертаємо увагу на саму особу, а вже тоді на певні її ознаки, якщо в цьому є потреба.

коректно

людина або особа з інвалідністю

користувач або користувачка крісла колісного або людина у кріслі колісному

людина з протезом або протезами

людина, що пережила контузію

людина з порушенням зору/слуху

людина з порушенням психічної діяльності

сім'я у складних життєвих обставинах

мати або тато, що самостійно виховує дитину

внутрішньо переміщені особи (ВПО)

люди старшого віку, літні люди

діти з особливими освітніми потребами (ООП)

некоректно

інвалід, неповносправний, людина з особливими потребами, людина з обмеженими можливостями

візочник, колясочник

ампутант, людина з ампутацією

контужений

сліпий, глухий

псих, психічно хворий, психічно невірноважений

неблагополучна сім'я

мати-одиначка, тато-одинак

впо-шники

дідусі та бабусі, пенсіонери, старі люди, люди поважного / елегантного / срібного віку

інклюзивні діти, особливі діти, хворі діти

Більше детальної інформації
по доступності – за QR-кодами:

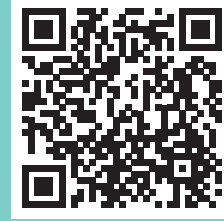
Державні будівельні норми доступності будівель,
вуличних та громадських просторів «Інклюзив-
ність будівель і споруд. Основні положення»

Національна стратегія із створення безбар'єрного
простору в Україні на період до 2030 року

Інформаційний посібник
«Новий освітній простір. Безбар'єрність»

Матеріали навчань
«Послуги без бар'єрів»

Послуги без бар'єрів

Посібник для працівників закладів освіти

